

ZAKON O SUDOVI

I. OPĆE ODREDBE	2
II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST	4
USTROJSTVO SUDOVA	4
DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA	5
III. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU	7
IV. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA	8
1. SUDSKA UPRAVA	8
2. SUDSKI ODJELI	9
3. SUDAČKO VIJEĆE	10
V. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDAREPUBLIKE HRVATSKE	13
VI. PRAVOSUDNA UPRAVA	15
VII. IMENOVANJE SUDACA	18
VIII. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA	19
1. ISPUNJAVANJE SUDAČKIH OBVEZA	19
2. OCJENJIVANJE SUDACA	19
3. OBNAŠANJE SUDAČKE DUŽNOSTI	21
4. DUŽNOSTI SUCA	21
5. PRAVA SUCA	22
6. PRESTANAK SUDAČKE DUŽNOSTI	23
7. UPUĆIVANJE NA RAD	23
8. ODGOVORNOST ZA ŠTETU	24
9. KODEKS SUDAČKE ETIKE	24
IX. PREDSJEDNIK SUDA	25
X. SUDSKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI	27
1. TAJNIK SUDA	27
2. SUDSKI SAVJETNICI	27
3. STRUČNI SURADNICI	28
4. SUDAČKI VJEŠTENICI	28
5. ZAŠTITA OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA	28
6. ODGOVORNOST SUDSKIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA	30
XI. SUCI POROTNICI	31
XII. STALNI SUDSKI TUMAČI, VJEŠTACI I PROCJENITELJI	32
1. STALNI SUDSKI TUMAČI	32
2. STALNI SUDSKI VJEŠTACI	32
3. STALNI SUDSKI PROCJENITELJI	33
XIII. ČUVANJE SLUŽBENE TAJNE	33
XIV. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA	34
1. OSIGURANJE SREDSTAVA	34
2. SREDSTVA ZA POSEBNE NAMJENE	34
a) Investicije	35
b) Financijsko i materijalno poslovanje	35
c) Sudski polog	35
XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	35

NN 150/2005

ZAKON O SUDOVIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske, uvjeti za imenovanje i razrješenje sudaca, sudaca porotnika i predsjednika sudova, njihova prava i dužnosti, zaštita osoba i imovine pravosudnih tijela.

Članak 2.

Sudovi su tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Članak 3.

(1) Sudovi štite Ustavom i zakonima utvrđeni pravni poredak Republike Hrvatske, te osiguravaju jedinstvenu primjenu zakona, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom.

(2) Sudovi odlučuju u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka, o pravima i obvezama Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izriču kazne i druge mjere počiniteljima kaznenih djela i prekršaja utvrđenih zakonom i drugim propisima, odlučuju o zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i osoba koje imaju javne ovlasti, rješavaju sporove o osobnim odnosima građana, radne, trgovačke, imovinske i druge građanskopravne sporove, te odlučuju u drugim pravnim stvarima kad je to zakonom određeno.

Članak 4.

(1) Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

(2) U pravnim stvarima iz sudskog djelokruga ugovorom se može povjeriti odlučivanje o pojedinim pravnim stvarima izabranim sudovima sukladno zakonu.

(3) Svatko ima pravo slati predstavke na rad suda ili suca zbog odugovlačenja postupka u kojem je stranka ili ima pravni interes, odnosno zbog ponašanja suca ili drugog djelatnika u sudu u službenim odnosima sa strankom i dobiti odgovor na njih.

Članak 5.

(1) Sudovi sude na osnovi Ustava i zakona.

(2) Sudovi sude i na osnovi međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske.

(3) Sudovi primjenjuju i druge propise koji su donijeti sukladno Ustavu, međunarodnom ugovoru ili zakonu Republike Hrvatske.

Članak 6.

(1) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudskih odluka, a posebno svaki oblik prisile prema sucima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja na način suprotan načelima demokratskog društva, a koje ima za cilj utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka.

(2) Odluku suda smije mijenjati i ukidati samo sud u čiju nadležnost spada predmet u postupku propisanom zakonom.

- (3) Svatko u Republici Hrvatskoj dužan je poštivati pravomoćnu i ovršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti.
- (4) Rad sudova je javan, osim kada je zakonom ili Ustavom isključeno sudjelovanje javnosti.

Članak 7.

- (1) U pravnim stvarima iz sudske nadležnosti u prvom stupnju sudi sudac. U kojim slučajevima sudovi u prvom stupnju sude u vijeću određuje se zakonom.
- (2) Sudovi višeg stupnja sude u vijeću, osim kada je zakonom određeno da sudi sudac pojedinac.
- (3) U suđenju sudjeluju i suci porotnici sukladno zakonu.

Članak 8.

- (1) Suci imaju imunitet sukladno ovom Zakonu.
- (2) Suci ili sudac porotnik ne smije biti pozvan na odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke.
- (3) Sudac ne smije biti pritvoren niti se protiv njega smije pokrenuti kazneni postupak bez odobrenja Državnoga sudbenog vijeća.
- (4) Sudac smije biti pritvoren bez odobrenja Državnoga sudbenog vijeća samo ako je zatečen u činjenju kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od 5 godina. O tome se izvješćuje predsjednik Državnoga sudbenog vijeća.
- (5) Kada Državno sudbeno vijeće nije na okupu odobrenje za lišenje slobode suca ili za vođenje kaznenog postupka protiv njega daje i o njegovom imunitetu odlučuje predsjednik Državnoga sudbenog vijeća. Odluku predsjednika u roku od osam dana mora potvrditi Državno sudbeno vijeće.

Članak 9.

Plaće sudaca uređuju se zakonom.

Članak 10.

- (1) Poslovi se sucima i vijećima raspodjeljuju prema rasporedu utvrđenom za svaku godinu. Predmet koji je prema takvom rasporedu dodijeljen određenom sucu ili vijeću, smije biti dodijeljen drugom sucu ili vijeću samo u slučaju njihove spriječenosti.
- (2) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može odrediti da u pojedinoj vrsti predmeta postupaju drugi stvarno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu mjesno i stvarno nadležan zbog velikog broja predmeta koje ima u radu, ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku.
- (3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rješenjem koji se predmeti ustupaju drugom stvarno nadležnom sudu na suđenje.
- (4) Sud koji ustupa predmet o tome će dopisom obavijestiti stranke, odnosno njihove punomoćnike ili zastupnike.
- (5) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka strankama i njihovim punomoćnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza. Odvjetnicima pripada naknada troškova za izbivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja i naknada troškova prijevoza određena Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika. Troškovi iz stavka 1. ovoga članka isplatit će se na teret državnog proračuna, ako su ti troškovi veći od onih koje bi stranke imale da se postupak vodi pred mjesno nadležnim sudom.

Članak 11.

- (1) U obavljanju sudbene vlasti sudovi su jedan drugom dužni pružati pravnu pomoć.
- (2) Državna tijela i pravne osobe dužni su pružati pomoć sudovima u obavljanju sudbene vlasti.
- (3) Sudovi pružaju pravnu pomoć i stranim sudovima sukladno zakonu.
- (4) Sudovi pružaju pravnu pomoć izabranim sudovima ako je njihov zahtjev utemeljen na zakonu, ako je zatražena pravna radnja dopuštena po zakonu i ako je za poduzimanje te radnje zamoljeni sud nadležan. Pravna pomoć stranim izabranim sudovima pruža se po pravilima za pružanje pomoći stranim sudovima.

Članak 12.

- (1) Sud ima pečat koji sadrži naziv suda te naziv i grb Republike Hrvatske.
- (2) Na zgradi u kojoj je smješten sud moraju biti istaknuti naziv suda, grb i zastava Republike Hrvatske.

II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST

USTROJSTVO SUDOVA

Članak 13.

- (1) U Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju redovni i specijalizirani sudovi.
- (2) Redovni sudovi su općinski sudovi, županijski sudovi i Vrhovni sud Republike Hrvatske.
- (3) Specijalizirani sudovi su prekršajni sudovi, trgovački sudovi, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Upravni sud Republike Hrvatske.
- (4) Najviši sud u Republici Hrvatskoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske.
- (5) Zakonom se mogu prema stvarnoj nadležnosti ili za određena pravna područja ustanovljivati i drugi redovni i specijalizirani sudovi.

Članak 14.

- (1) Prekršajni i općinski sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja.
- (2) Županijski i trgovački sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija.
- (3) Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Upravni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.
- (4) Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

Članak 15.

- (1) Sudovi sude u svom sjedištu.
- (2) Prekršajni, općinski i trgovački sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda u određene sudbene dane ili osnivanjem stalnih službi ili odjela.
- (3) Odluku o održavanju sudbenih dana donosi predsjednik neposredno višeg suda.
- (4) Odluku o osnivanju stalnih službi ili odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa nakon pribavljenog mišljenja predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA

Članak 16.

Nadležnost sudova određuje se ovim Zakonom i drugim zakonima.

Članak 17.

(1) Prekršajni sudovi:

1. sude u prvom stupnju o prekršajima, osim ako za vođenje prekršajnog postupka zakonom nije propisana stvarna nadležnost drugog tijela,
2. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti, te druge poslove određene zakonom.

(2) Zakonom se može odrediti jedan prekršajni sud koji će odlučivati u određenoj vrsti predmeta iz djelokruga prekršajnog suda s područja više prekršajnih sudova.

Članak 18.

(1) Pored nadležnosti propisane drugim zakonima, općinski sudovi rješavaju:

1. izvanparnične i ovršne predmete, ako rješavanje tih stvari nije povjereno drugom sudu,
2. ostavinske predmete, zemljišnoknjižne predmete i vode zemljišne knjige,
3. o priznanju i ovrsi odluka stranih sudova,
4. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti.

(2) Općinski sudovi rješavaju u svim predmetima iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona koji nisu stavljeni u djelokrug nekoga drugog suda ili javnog bilježnika.

(3) U kaznenim predmetima protiv vojnih osoba, vojnih službenika i vojnih namještenika u službi u oružanim snagama za kaznena djela u obavljanju službe, za kaznena djela iz nadležnosti općinskih sudova, sude općinski sudovi s potpunom nadležnošću.

Članak 19.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima županijski sudovi u ostalim predmetima rješavaju:

1. provode istražni i javnobilježnički disciplinski postupak zbog disciplinskih prijestupa i odlučuju o tim prijestupima u prvom stupnju, kad je to određeno zakonom,
2. odlučuju o žalbama protiv odluka u disciplinskim postupcima zbog neurednosti javnih bilježnika kad je to određeno zakonom,
3. provode izvršenje strane kaznene odluke,
4. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 20.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima trgovački sudovi u izvanparničnom postupku:

1. postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre,

2. odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u onim stvarima koje su Pomorskim zakonikom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti brodarka, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukčije određeno,
3. odlučuju o prijedlozima u svezi s osnivanjem, rada i prestanka trgovačkog društva,
4. odlučuju u izvanparničnim stvarima propisanim odredbom članka 40. stavka 2. Zakona o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 111/93., 34/99. i 118/03.),
5. određuju i provode ovrhu odluka koje su donijeli, kao i sporove koji nastanu u tijeku i povodom ovrha tih odluka, a provođenje ovrhe na nenovčanim sredstvima ovršenika mogu povjeriti općinskom sudu,
6. provode postupak priznanja i ovrhe inozemnih sudskih odluka kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima,
7. provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni,
8. određuju mjere osiguranja u predmetima u kojima su nadležni suditi,
9. odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode stečajne postupke,
10. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 21.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka prekršajnih sudova u prvom stupnju i upravnih i prekršajnih tijela, osim ako posebnim zakonom nije određena nadležnost nekog drugog suda,
2. rješava sukob nadležnosti između prekršajnih sudova,
3. odlučuje o zahtjevima za izuzećem predsjednika sudova,
4. odlučuje o zahtjevima za izvanredno ublažavanje kazne i o zahtjevima za izvanredno preispitivanje pravomoćnih rješenja o prekršaju,
5. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 22.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka koje su u prvom stupnju donijeli trgovački sudovi u pravnim stvarima iz članka 20. ovoga Zakona,
2. rješava sukob mjesne nadležnosti između trgovačkih sudova u pravnim stvarima iz članka 20. ovoga Zakona, te odlučuje o delegaciji nadležnosti između trgovačkih sudova,
3. u pravnim stvarima iz članka 20. ovoga Zakona obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 23.

Upravni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o tužbama protiv konačnih upravnih akata (upravni sporovi),
2. obavlja i druge poslove određene zakonom.

Članak 24.

Vrhovni sud Republike Hrvatske:

1. osigurava jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana, te jednakost svih pred zakonom,
2. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka sudova u Republici Hrvatskoj i o redovnim pravnim lijekovima kad je to propisano posebnim zakonom,
3. rješava o sukobu nadležnosti kad je to propisano posebnim zakonom,
4. razmatra aktualna pitanja sudske prakse, analizira potrebe za stručnim usavršavanjem sudaca, savjetnika i sudskih vježbenika i obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 25.

- (1) Viši sud može staviti nižem sudu primjedbe na nedostatke koje je uočio prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.
- (2) Viši sudovi mogu tražiti od nižih sudova podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se pojavljuju u suđenju, praćenju i proučavanju sudske prakse i druge podatke, a mogu izvršiti i neposredan uvid u rad tih sudova, kao i prirediti zajedničke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.
- (3) Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom slučaju.

Članak 26.

- (1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili predsjednik neposredno višeg suda može radi obavljanja nadzora nad urednim obavljanjem poslova suca odrediti najmanje dva ili više sudaca.
- (2) O obavljenom nadzoru suci su dužni bez odlaganja u pisanom obliku izvijestiti predsjednika suda koji ih je odredio za obavljanje nadzora, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i predsjednika neposredno višeg suda.

III. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 27.

- (1) Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo, može neposredno višem sudu uputiti zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske ili Upravnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu će odlučiti Vrhovni sud Republike Hrvatske.
- (3) Postupak odlučivanja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka je hitan.

Članak 28.

- (1) Ako sud iz članka 27. ovoga Zakona utvrdi da je zahtjev podnositelja osnovan, odredit će rok u kojem sud pred kojim je postupak u tijeku mora odlučiti o pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo podnositelja zahtjeva, te odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.

(3) Protiv rješenja o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku može se u roku od 15 dana podnijeti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti ustavna tužba.

IV. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA

1. Sudska uprava

Članak 29.

Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove u svezi sa stalnim sudskim procjeniteljima, tumačima i vještacima,
5. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
6. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
7. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem dužnosti i prava službenika i namještenika u sudu,
8. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
9. vođenje statistike, financijsko-materijalno poslovanje suda,
10. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i pravilnikom o unutarnjem poslovanju sudova (u daljnjem tekstu: Sudski poslovnik).

Članak 30.

- (1) Predsjednik suda obavlja poslove sudske uprave sukladno zakonu i Sudskom poslovniku.
- (2) Predsjednika suda u slučaju spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova sudske uprave zamjenjuje sudac određen godišnjim rasporedom poslova (zamjenik predsjednika suda).
- (3) Predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u poslovima sudske uprave pomažu predsjednici odjela i tajnik suda, a u drugim sudovima predsjedniku suda pomažu predsjednici odjela, tajnik suda ili službenik kojeg odredi predsjednik suda.
- (4) Predsjednik neposredno višeg suda je više tijelo sudske uprave. Najviše tijelo sudske uprave je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 31.

- (1) Sudovi imaju glasnogovornika suda.
- (2) Glasnogovornik suda je sudac ili sudski savjetnik određen godišnjim rasporedom poslova.
- (3) Glasnogovornik suda daje obavijesti o radu suda u skladu s ovim Zakonom, Sudskim poslovnikom i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

2. Sudski odjeli

Članak 32.

- (1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja ustanovljuju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.
- (2) Godišnjim rasporedom poslova ustrojava se odjel, te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.

Članak 33.

- (1) Na sjednicama sudskih odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela a posebice: ustrojstvo unutarnjeg poslovanja, praćenje rada, raspravljanje o spornim pravnim pitanjima, ujednačavanje sudske prakse i pitanja važna za primjenu propisa pojedinih pravnih područja iz nadležnosti suda, unapređivanje metode rada i stručno usavršavanje sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika raspoređenih na rad u odjel.
- (2) Na sjednicama sudskih odjela županijskog suda, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stupnja s područja tih sudova.
- (3) Na sjednicama sudskih odjela Upravnog suda Republike Hrvatske razmatraju se pitanja značajna za primjenu propisa iz pojedinih upravnih područja kao i nacrti zakona kojima se uređuju pitanja iz djelokruga tog suda.
- (4) Na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske pored odlučivanja u postupku propisanom u članku 59. ovoga Zakona razmatraju se pitanja od zajedničkog interesa za pojedine ili sve sudove s područja Republike Hrvatske, te se razmatraju i daju mišljenja o nacrtima propisa iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 34.

- (1) Sjednicu sudskog odjela saziva i njenim radom rukovodi predsjednik odjela, odnosno predsjednik suda. Kad predsjednik suda sudjeluje u radu sjednice sudskog odjela, predsjedava sjednici i sudjeluje u odlučivanju.
- (2) Sjednica svih sudaca suda mora se sazvati kad to zahtijeva odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.
- (3) Odluka na sjednici sudaca suda, odnosno sudskog odjela donosi se većinom glasova svih sudaca, odnosno sudskog odjela.
- (4) Predsjednik suda, odnosno odjela može na sjednicu svih sudaca, odnosno odjela pozvati i istaknute znanstvenike i stručnjake iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 35.

- (1) Sjednica odjela ili sudaca saziva se i kad se utvrdi da o pitanjima primjene zakona postoje razlike u shvaćanjima između pojedinih vijeća ili sudaca, ili kad jedno vijeće ili sudac odstupi od ranije prihvaćenog pravnog shvaćanja.
- (2) Kad u određenom slučaju vijeće ili sudac donese odluku koja nije sukladna s pravnim shvaćanjem kojega drugog vijeća ili suca, predsjednik odjela ili predsjednik suda može odrediti da se zastane sa slanjem prijepisa odluke i da se razlike u pravnim shvaćanjima rasprave u sjednici odjela. Ako u tom slučaju sjednica odjela zauzme shvaćanje protivno donesenoj odluci vijeća ili suca, vijeće ili sudac koji je donio odluku dužan je o predmetu ponovno odlučivati.
- (3) Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske i županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjnska vijeća ili suce pojedince toga odjela.

Članak 36.

- (1) U sudovima s više od dvadeset sudaca ustanovljuju se odjeli ili odjelne službe za praćenje i proučavanje sudske prakse.
- (2) U sudovima s manje od dvadeset sudaca predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova određuje suca za praćenje i proučavanje sudske prakse.
- (3) Sudovi mogu osnovati službu za informatiku, a Vrhovni sud Republike Hrvatske službu ili odjel za informatiku.
- (4) Služba ili odjel organizira informatičku potporu radu suda, brine se za informatičku obradu i korištenje sudske prakse i stručne literature i pruža stručnu pomoć nižim sudovima.

3. Sudačko vijeće

Članak 37.

(1) Sudačko vijeće:

- daje ocjenu obnašanja sudačke dužnosti,
- daje mišljenje o kandidatima za suce u sudovima iz svoga djelokruga,
- predlaže kandidate za predsjednike sudova,
- obavlja druge poslove određene ovim Zakonom i Sudskim poslovníkom.

(2) Sudačka vijeća dužna su podnositi izvješća o svome radu sucima sudova koji su ih izabrali najmanje jednom godišnje, a po potrebi ih i na druge načine obavještavati o obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.

Članak 38.

(1) Sudačko vijeće osniva se za županijski sud i općinske sudove s područja tog županijskoga suda, pri županijskom sudu.

(2) Za trgovačke sudove osniva se sudačko vijeće pri Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, a za prekršajne sudove pri Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske.

(3) Poslove sudačkog vijeća za Upravni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske obavlja sjednica svih sudaca svakog od tih sudova.

Članak 39.

(1) Sudačko vijeće čine izabrani suci, predsjednik županijskog suda, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske po položaju.

(2) Sudačko vijeće županijskog suda ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda sudaca županijskog suda, 6 iz reda sudaca područnih općinskih sudova i predsjednik županijskog suda.

(3) Ako županijski sud, zajedno s područnim općinskim sudovima ima manje od 50 sudaca, sudačko vijeće ima 9 članova, od kojih je 5 članova iz reda sudaca županijskog suda, a 3 iz reda sudaca područnih općinskih sudova i predsjednik županijskog suda.

(4) Ako županijski sud ima manje od 6 sudaca predsjednik suda i svi suci županijskog suda su članovi sudačkog vijeća, a 2 suca su članovi s područnih općinskih sudova.

(5) Sudačko vijeće trgovačkih sudova ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda sudaca Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, a 6 iz reda sudaca trgovačkih sudova i predsjednik Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske.

(6) Sudačko vijeće prekršajnih sudova ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz redova Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, a 6 iz reda sudaca prekršajnih sudova i predsjednik Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske.

(7) Prvostupanjski sudovi s više od 50 sudaca iz reda svojih sudaca biraju 6 članova sudačkog vijeća, koji zajedno s članovima sudačkog vijeća izabranog u višem sudu čine sudačko vijeće koje donosi odluke koje se odnose samo za taj sud.

Članak 40.

Članovi sudačkih vijeća biraju se na rok od 4 godine tajnim glasovanjem.

Članak 41.

(1) Članove sudačkih vijeća iz reda sudaca županijskog suda biraju suci županijskog suda, a članove sudačkih vijeća iz reda sudaca općinskog suda svi suci općinskih sudova s područja županijskog suda.

(2) Članove sudačkog vijeća trgovačkih sudova iz reda sudaca Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, odnosno Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske biraju suci tog suda, a članove iz reda sudaca trgovačkih sudova, odnosno prekršajnih sudova suci tih sudova.

(3) Nijedan općinski sud, trgovački sud i prekršajni sud ne može u sudačkom vijeću imati više od tri člana iz svojih redova.

Članak 42.

(1) Svi suci imaju se pravo kandidirati za sudačko vijeće. Izabrani suci imaju dužnost sudjelovati u radu sudačkog vijeća.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, kandidati za članove sudačkih vijeća mogu biti svi suci u sudovima koji ih biraju, a koji dužnost suca obnašaju na dan izbora za sudačka vijeća.

(3) Član sudačkog vijeća ne može biti sudac protiv koga je u prethodne četiri godine izrečena stegovna mjera.

Članak 43.

(1) Sudačko vijeće najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata svim sudovima upućuje obavijest o otvaranju kandidacijskog postupka. Suci se u roku od 30 dana mogu kandidirati za sudačko vijeće ili njihovu kandidaturu mogu uz njihov pristanak mogu istaći sudovi. Kandidature se dostavljaju odgovarajućem sudačkom vijeću.

(2) Predsjednik sudačkog vijeća najkasnije dva mjeseca prije isteka mandata, posebno za svaku vrstu sudova utvrđuje liste kandidata. Podatke potrebne za utvrđivanje liste daje Ministarstvo pravosuđa i predsjednici sudova u kojima se sudačka vijeća biraju. Lista kandidata utvrđuje se abecednim redom, a sadrži redni broj, prezime i ime kandidata i puni ili skraćeni naziv suda u kome obnaša sudačku dužnost.

(3) Lista kandidata objavljuje se na oglasnoj ploči sudova za koje se sudačko vijeće bira najkasnije osam dana prije održavanja izbora.

(4) Na listu kandidata može se u roku od tri dana od objavljivanja izjaviti prigovor izbornom povjerenstvu.

Članak 44.

(1) Postupak kandidiranja, glasovanja i utvrđivanje rezultata izbora obavlja izorno povjerenstvo, koje se sastoji od predsjednika i dva člana.

(2) Sudačko vijeće imenovat će izorno povjerenstvo prije isteka roka za utvrđivanje liste kandidata.

(3) Članovi sudačkog vijeća i kandidati s utvrđene liste kandidata ne mogu biti istovremeno i članovi izbornog povjerenstva na sudu na kojem se provode izbori.

Članak 45.

(1) Izbori se moraju održati najkasnije 15 dana prije isteka mandata sudačkoga vijeća. Dan i mjesto izbora određuje sudačko vijeće, vodeći računa o tome da se svim sucima omogući nesmetano glasovanje.

(2) Izbori se provode tako da svaki sudac na listi kandidata koju mu je dostavilo izorno povjerenstvo zaokruži najviše onoliko kandidata koliko se članova sudačkog vijeća bira.

(3) Na temelju provedenih izbora izorno će povjerenstvo u roku od dva dana utvrditi redosljed kandidata po broju glasova koje su dobili te objaviti imena kandidata koji su izabrani za članove sudačkih vijeća. Rezultati se objavljuju na oglasnoj ploči sudova za koje se sudačko vijeće bira.

(4) Za članove sudačkog vijeća izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova. Kandidati koji su po broju glasova iza izabranih članova vijeća smatraju se njihovim zamjenicima. Ako je s istog suda izabrano više kandidata od dopuštenog broja, smatrat će se izabranim samo oni kandidati s tog suda koji imaju više glasova do maksimalnog broja sudaca koji mogu biti izabrani s tog suda.

(5) U slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj glasova, izabran je kandidat koji je dulje obnašao sudačku dužnost u sudu za koji se izbori provode, a ako su oba kandidata jednako dugo obnašala tu dužnost, izabran je stariji kandidat.

Članak 46.

(1) Protiv objavljene liste kandidata, provođenja izbora i objavljenih rezultata glasovanja može se u roku od tri dana od objavljivanja izjaviti prigovor o kome u prvom stupnju odlučuje izorno povjerenstvo. Protiv odluke izbornog povjerenstva može se u roku od dva dana izjaviti žalba o kojoj odlučuje sudačko vijeće.

(2) Konačne rezultate izbora za sudačka vijeća utvrđuje, najkasnije 10 dana nakon održavanja izbora, sudačko vijeće. O rezultatima izbora sudačko vijeće dužno je bez odgode obavijestiti predsjednike područnih sudova i Ministarstvo pravosuđa.

Članak 47.

(1) Sudačko vijeće ima predsjednika i zamjenika koje biraju većinom glasova članovi sudačkog vijeća.

(2) Predsjednik suda ne može biti predsjednik, a ni zamjenik predsjednika sudačkog vijeća.

Članak 48.

(1) Sudačko vijeće odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova.

(2) Sjednicu sudačkog vijeća saziva predsjednik sudačkog vijeća pisanim pozivom koji se članovima dostavlja najmanje 8 dana prije održavanja sjednice.

(3) Prije davanja mišljenja o kandidatima za imenovanje na slobodno mjesto suca sudačko vijeće pribavit će mišljenje o kandidatima od predsjednika suda u koji se sudac imenuje, a ako je kandidat već sudac i od predsjednika suda u kojem je obnašao dužnost suca.

(4) O radu sudačkog vijeća vodi se zapisnik.

Članak 49.

Predsjednici sudova dužni su na zahtjev sudačkog vijeća pružiti podatke ili obaviti pojedinu radnju po zahtjevu sudačkog vijeća, te osigurati uvjete za rad sudačkog vijeća.

Članak 50.

(1) Članu sudačkog vijeća prestaje dužnost prije isteka mandata:

- ako sam zatraži,
- ako prestane obnašati dužnost suca, ili mu sudačka dužnost miruje,
- ako bude imenovan na drugi sud,
- ako bude izabran za člana Državnoga sudbenog vijeća,
- ako je pravomoćno utvrđena njegova stegovna odgovornost.

(2) Ako član sudačkog vijeća prestane obnašati dužnost prije isteka mandata, sudačko će vijeće na njegovo mjesto imenovati zamjenika, poštujući redosljed ostvaren na izborima za članove sudačkoga vijeća.

(3) Mandat imenovanog zamjenika kao člana sudačkog vijeća traje do isteka mandata sudačkog vijeća.

V. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDAREPUBLIKE HRVATSKE

Članak 51.

(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se Kazneni odjel, Građanski odjel, ustanovljuju se službe za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima, Ured predsjednika, odjel ili služba za informatiku, te jedinice stručnih i pomoćno-tehničkih službi.

(2) Građanski odjel obuhvaća područja građanskoga, trgovačkoga i upravnog prava.

(3) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenoga, prekršajnog prava, te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.

(4) Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.

(5) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.

(6) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

(7) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom toga suda i Sudskim poslovnikom, sukladno zakonu. Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Članak 52.

(1) Za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti izabrana osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za suca toga Suda.

(2) Prije stupanja na dužnost predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske polaže pred Predsjednikom Republike Hrvatske prisegu koja glasi:

»Prisežem da ću se u obnašanju svoje dužnosti pridržavati Ustava i zakona, te štititi cjelovitost, suverenitet i državno ustrojstvo Republike Hrvatske i Ustavom i zakonom utvrđene slobode i prava čovjeka.«

(3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predstavlja Vrhovni sud Republike Hrvatske, obavlja poslove sudske uprave i druge poslove određene zakonom i Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Ako je za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske izabrana osoba koja do izbora nije obnašala sudačku dužnost u tom Sudu Državno sudbeno vijeće imenovat će ga i sucem toga Suda.

(5) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlukom Hrvatskoga sabora ili na svoj zahtjev bude razriješen dužnosti prije isteka mandata ili ne bude ponovno izabran na tu dužnost, nastavlja obnašati dužnost suca u tom sudu.

Članak 53.

(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske imenuje se tajnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(2) Za tajnika može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za višeg sudskog savjetnika.

(3) Tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske imenuje i razrješuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 54.

Na tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske primjenjuju se propisi o pravima i obvezama državnih dužnosnika, ako iz ovoga Zakona ne proizlazi drukčije.

Članak 55.

Tajnik pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, pokreće i provodi postupke zbog lakše povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika te pokreće postupak zbog teške povrede službene dužnosti.

Članak 56.

(1) Nakon izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske tajnik daje mandat na raspolaganje predsjedniku koji u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost odlučuje hoće li ponovo imenovati istu osobu za tajnika.

(2) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske ponovo ne imenuje tajnika tajnik ima pravo rasporeda, bez natječaja, na poslove višega sudskog savjetnika u odjelima ili službama suda.

(3) Ako tajnik ne prihvati raspored iz stavka 2. ovoga članka, ili bude razriješen, pripadaju mu prava sukladno zakonu kojim se uređuju prava i obveze državnih dužnosnika.

(4) U slučaju razrješenja u tijeku mandata tajniku pripadaju prava iz prethodnog stavka 3. ovoga članka.

Članak 57.

(1) Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske sačinjavaju predsjednik i svi suci toga suda.

(2) Opću sjednicu saziva i njoj predsjedava predsjednik suda. Opća sjednica mora se sazvati ako to zatraži odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.

(3) Predsjednik suda može, prema potrebi, pozvati na Opću sjednicu i sjednicu odjela profesore sveučilišnog diplomskog studija prava, istaknute znanstvenike ili stručnjake u određenoj oblasti prava.

(4) Za pravovaljano odlučivanje na Općoj sjednici potrebna je nazočnost natpolovične većine svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(5) Odluke se donose većinom glasova svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 58.

Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske:

1. daje mišljenje o nacrtu zakona ili drugog propisa kad se njima utvrđuje ovlast suda ili uređuje drugo pitanje važno za rad sudova ili obavljanje sudbene vlasti,
2. utvrđuju upute sudovima za praćenje sudske prakse,
3. utvrđuju izvješća koja se upućuju Hrvatskom saboru,
4. obavlja i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovnikom.

Članak 59.

- (1) Kada sudovi drugog stupnja donose različite odluke u istoj činjeničnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, državni odvjetnik i stranka može podnijeti Zahtjev za jedinstvenom primjenom zakona (u daljnjem tekstu: Zahtjev) Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da ispita je li takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost građana.
- (2) O ispunjavanju pretpostavki za postupanje po Zahtjevu odlučuje vijeće sastavljeno od troje sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (3) Ako vijeće utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za odlučivanje o Zahtjevu, odnosno da je Zahtjev nedopušten odbacit će ga rješenjem.
- (4) O osnovanosti Zahtjeva za koji vijeće iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da ispunjava pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka, odlučuje se na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (5) Prije odlučivanja o osnovanosti Zahtjeva Vrhovni sud Republike Hrvatske zatražit će od sudova drugog stupnja dostavu predmeta u kojima su donesene te odluke.
- (6) Odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske može i prije donošenja odluke o osnovanosti Zahtjeva, na prijedlog vijeća iz stavka 2. ovoga članka, narediti sudovima da zastanu s donošenjem odluka u postupcima koji još nisu dovršeni, sve dok odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne donese pravno shvaćanje o jedinstvenoj primjeni određenog zakona.
- (7) Pravno shvaćanje odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz stavka 6. ovoga članka obvezno je za sudove u svim postupcima na koje se to pravno shvaćanje odnosi, a u kojima do dana njegovog donošenja nije donesena pravomoćna sudska odluka.
- (8) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka se podnosi najkasnije u roku od jedne godine od kada je stranci dostavljena odluka u kojoj je prvi put primijenjena sporna zakonska odredba.

Članak 60.

- (1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može sazvati Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uz sudjelovanje predstavnika drugih sudova.
- (2) Sjednicu iz stavka 1. ovoga članka sačinjavaju svi suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske, te po dva predstavnika Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske, te po jedan predstavnik svakoga županijskog suda.
- (3) Na sjednici iz stavka 1. ovoga članka razmatraju se aktualna pitanja iz sudske prakse, utvrđuju okvirna mjerila za rad sudaca i daje prijedlog kandidata za članove Državnoga sudbenog vijeća.

VI. PRAVOSUDNA UPRAVA

Članak 61.

- (1) Ministarstvo pravosuđa ima ovlast najvišeg tijela za obavljanje poslova pravosudne uprave.

(2) Za obavljanje poslova pravosudne uprave ministar pravosuđa obraća se predsjedniku odgovarajućeg suda.

(3) Ministar pravosuđa u obavljanju poslova pravosudne uprave može poništiti ili ukinuti svaki nepravilan ili nezakonit akt donesen u obavljanju poslova sudske uprave ili samo donijeti akt koji, u obavljanju poslova sudske uprave, nije donesen ili nije pravodobno donesen.

Članak 62.

U pravosudnu upravu spadaju poslovi koji služe obavljanju sudbene vlasti:

1. izrada prijedloga zakona i drugih propisa za ustanovljavanje, nadležnost, sastav i ustrojstvo sudova i postupak pred sudovima,
2. skrb za stručno usavršavanje sudaca, službenika i namještenika,
3. osiguranje materijalnih, financijskih, prostornih i drugih uvjeta za rad sudova,
4. prikupljanje statističkih i drugih podataka o djelovanju suda,
5. ispitivanje predstavljeni građana na rad sudova koje se odnose na odugovlačenje sudskog postupka, na ponašanje suca ili drugog djelatnika suda prema stranci u tijeku postupka ili obavljanja drugih službenih radnji,
6. nadzor nad financijskim i materijalnim poslovanjem sudova,
7. nadzor nad redovnim obavljanjem poslova u sudu te provođenjem Sudskog poslovnika, kao i druge upravne zadaće i poslove određene zakonom.

Članak 63.

(1) Poslove nadzora pravilnog obavljanja poslova pravosudne uprave u sudovima obavljaju pravosudni inspektori Ministarstva pravosuđa.

(2) Viši upravni savjetnici koji obavljaju poslove pravosudnih inspektora moraju ispunjavati uvjete za suca županijskog suda.

Članak 64.

Poslove pravosudne uprave u Ministarstvu pravosuđa mogu obavljati viši upravni savjetnici i upravni savjetnici.

Članak 65.

(1) Ministarstvo pravosuđa vodi evidenciju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih djelatnika u sudovima.

(2) Evidencija sadrži podatke o imenu i prezimenu, rođenju, nacionalnosti, prebivalištu, završenoj školi, stručnom nazivu, znanju stranih jezika, kao i druge podatke određene zakonom.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvu pravosuđa dostavljaju sudovi na način što ga napatkom propiše ministar pravosuđa.

(4) Podaci upisani u evidenciju službena su tajna i mogu se koristiti samo za potrebe provođenja ovoga Zakona kao i zakona kojim se uređuju prava, dužnosti i odgovornosti sudaca i djelatnika u sudu.

Članak 66.

(1) Evidencija sudaca sadrži sljedeće podatke:

1. osobne podatke,

2. podatke o imenovanju i razrješenju,
3. podatke o uspjehu u tijeku studija,
4. podatke o vježbeničkoj praksi,
5. podatke o objavljenim stručnim ili znanstvenim radovima,
6. ocjene obnašanja sudačke dužnosti,
7. podatke o napredovanju,
8. podatke o stručnom usavršavanju u Pravosudnoj akademiji i drugim oblicima stručnog usavršavanja,
9. stegovne kazne.

(2) Osobni podaci sadrže sljedeće podatke: ime, prezime, ime oca, dan, mjesec i godina rođenja, nacionalnost, podatke o prebivalištu, završenom sveučilišnom diplomskom studiju prava, posebnim znanjima, imovinskom stanju, članovima obiteljskog domaćinstva (bračni drug, djeca i roditelji).

(3) Podaci iz evidencije službena su tajna, osim podataka o imovinskom stanju sudaca.

(4) Tijela, koja imaju podatke o kojima se vodi evidencija iz stavka 1. ovoga članka, dužna su ih dostaviti Ministarstvu pravosuđa.

Članak 67.

Ministarstvo pravosuđa od sudova može tražiti izvješća i podatke o obavljanju sudbene vlasti i poslova pravosudne uprave, a u okviru svojega djelokruga može obaviti neposredan uvid u rad suda i tražiti izvješća o razlozima nepostupanja u pojedinom predmetu kao i dostavu pojedinog predmeta na uvid te održati zajednički sastanak sa sudovima radi razmatranja pitanja u svezi s obavljanjem sudbene vlasti i primjenom novih propisa.

Članak 68.

(1) Ministar pravosuđa donosi Sudski poslovnik.

(2) Sudskim poslovníkom propisuju se osnove za ustrojstvo sudova i poslovanje u sudovima, a posebno: pravila o unutarnjem ustrojstvu, pravila o vođenju upisnika i pomoćnih knjiga, obrazaca za rad, postupak sa spisima od prijama do pohrane u arhiv, postupak poslovanja u svezi s međunarodnom pravnom pomoći, pravila o priopćenjima javnosti o radu suda, potanja pravila o rasporedu predmeta, pravila za pozivanje i raspoređivanje sudaca porotnika, rad vijeća, sjednica odjela i općih sjednica, pravila za ustrojstvo istražne službe, provedbena pravila o vođenju postupka i dostavljanju odluka na jeziku i pismu etničke i nacionalne zajednice ili manjine, raspored radnog vremena u tijeku radnog dana ili tjedna, pravila o postupanju s oduzetim predmetima u kaznenim postupcima, pravila o posebnim oznakama na sudskim vozilima, pravila o vođenju statistike, standardi poslovnog prostora i opreme u sudovima i druga pitanja od značaja za unutarnje poslovanje sudova.

(3) Sudskim poslovníkom propisuje se i način ustrojavanja i poslovanja zajedničkih službi u sudskim zgradama u kojima je smješteno više sudova.

Članak 69.

(1) Za vrijeme vođenja glavne rasprave ili javne sjednice kao i u drugim prigodama određenim zakonom ili Sudskim poslovníkom sudac nosi sudačku odoru.

(2) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom izgled i rokove postupnog uvođenja odore.

Članak 70.

Sucima i službenim osobama u sudu izdaje se službena iskaznica. Ministar pravosuđa pravilnikom propisuje koje osobe imaju pravo na službenu iskaznicu, kao i postupak izdavanja službene iskaznice.

VII. IMENOVANJE SUDACA

Članak 71.

Broj sudaca u pojedinom sudu određuje ministar pravosuđa na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca.

Članak 72.

Okvirna mjerila propisuje ministar pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz članka 60. ovoga Zakona.

Članak 73.

Za suca može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske, koji ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit, radno iskustvo u skladu s ovim Zakonom, stručnu sposobnost i iskazane radne sposobnosti.

Članak 74.

(1) Za suca prekršajnog i općinskog suda može biti imenovana osoba koja je nakon položenoga pravosudnog ispita radila kao savjetnik u sudu ili u drugim pravosudnim tijelima najmanje dvije godine, odnosno bila odvjetnik, javni bilježnik, javnobilježnički prisjednik ili sveučilišni nastavnik ili suradnik na području pravnih znanosti najmanje dvije godine.

(2) Za suca prekršajnog i općinskog suda može biti imenovana i osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje četiri godine.

(3) Za suca trgovačkog suda može biti imenovana osoba koja je radila kao pravosudni dužnosnik, odnosno bila savjetnik u sudu ili drugim pravosudnim tijelima, odvjetnik, javni bilježnik, javnobilježnički prisjednik ili sveučilišni nastavnik ili suradnik na području pravnih znanosti najmanje četiri godine, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje šest godina.

(4) Za suca županijskog suda, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske i Upravnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja je radila kao pravosudni dužnosnik najmanje 8 godina, ili je bila sudski savjetnik, odvjetnik, javni bilježnik, javnobilježnički prisjednik ili sveučilišni profesor, odnosno docent pravnih znanosti najmanje 12 godina nakon položenoga pravosudnog ispita, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima najmanje 12 godina nakon položenoga pravosudnog ispita.

(5) Za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja je najmanje 15 godina radila kao pravosudni dužnosnik ili isto toliko godina bila odvjetnik ili javni bilježnik.

(6) Za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske može se imenovati i sveučilišni profesor pravnih znanosti koji ima položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog staža.

(7) Prilikom imenovanja sudaca mora se voditi računa o zastupljenosti sudaca pripadnika nacionalnih manjina, sukladno odredbama članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (»Narodne novine«, br. 155/02.).

(8) Kada pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na objavljeno slobodno sudačko mjesto, imaju se pravo pozivati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Članak 75.

Za imenovanje za suca višeg suda moraju biti ispunjeni uvjeti, prema kojima sudac ima, osim uvjeta iz članka 74. ovoga Zakona, stručno znanje i sposobnost za obnašanje sudačke dužnosti koje se utvrđuje ocjenom obnašanja sudačke dužnosti.

VIII. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA

Članak 76.

Rad sudaca prati se:

- a) utvrđivanjem ispunjava li sudac svoje sudačke obveze, i
- b) ocjenjivanjem sudaca.

1. Ispunjavanje sudačkih obveza

Članak 77.

U sudu u kojem sudac obnaša sudačku dužnost predsjednik suda utvrđuje za prethodnu kalendarsku godinu:

1. je li sudac donio broj odluka koje je trebao donijeti na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca, pri čemu će se utvrditi rezultat rada po vrstama predmeta, u apsolutnim brojevima i postotku, te navesti opravdane razloge ako sudac nije donio broj odluka na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca,
2. je li sudac poštovao rokove za donošenje i izradu odluka,
3. kakve su odluke donesene u žalbenom postupku (potvrđene, ukinute ili preinačene), u apsolutnom broju, i u odnosu na ukupan broj donesenih odluka, te koliko je odluka ukinuto zbog bitnih povreda postupka,
4. je li sudac sudjelovao u oblicima stručnog usavršavanja u Pravosudnoj akademiji, u postdiplomskim studijima, u kojima i kako, kao sudionik-polaznik ili kao predavač, je li objavljivao znanstvene i stručne radove ili sudjelovao kao nastavnik ili suradnik u nastavi na sveučilišnom diplomskom studiju prava, je li sudjelovao u radnim tijelima za pripremu nacrtu propisa, te da li je upućen na rad u viši sud u smislu članka 103. i 104. ovoga Zakona. U takvim slučajevima sudac je najkasnije do 31. prosinca kalendarske godine dužan pisano izvijestiti predsjednika suda o obliku i trajanju aktivnosti,
5. ostale aktivnosti i postupke koji omogućuju da se što potpunije utvrdi kako sudac ispunjava svoje sudačke obveze.

Članak 78.

Ako predsjednik suda utvrdi da sudac bez opravdanog razloga nije donio u jednogodišnjem razdoblju broj odluka utvrđen okvirnim mjerilima za rad sudaca ili je neuredno obnašao sudačku dužnost, dužan je protiv takvog suca pokrenuti stegovni postupak, sukladno Zakonu o Državnom sudbenom vijeću, a za predsjednika suda stegovni postupak pokreće predsjednik neposredno višeg suda.

2. Ocjenjivanje sudaca

Članak 79.

- (1) Sudačko vijeće ocjenjuje suca u skladu s mjerilima iz članka 77. ovoga Zakona.
- (2) Sudačko vijeće ocjenjuje suca u postupku imenovanja na drugi sud, kada se na sudačku dužnost imenuje trajno i kada se kandidira za predsjednika suda.

Članak 80.

(1) Sudačko vijeće pri ocjeni obnašanja sudačke dužnosti uzima u obzir rezultate rada suca iz članka 76. ovoga Zakona, te druge isprave koje su u vezi s radom suca.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, na postupanje sudačkog vijeća i vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz članka 87. ovoga Zakona, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 81.

Metodologiju izrade ocjene utvrdit će vijeće kojeg čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj. Tom vijeću predsjednik sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji saziva sjednice tog vijeća. Sjednice vijeća moraju se sazivati kada to pisano zahtijeva jedna četvrtina svih predsjednika sudačkih vijeća u državi.

Članak 82.

(1) Ocjena može biti:

1. iznadprosječno obnaša sudačku dužnost,
2. uspješno obnaša sudačku dužnost,
3. zadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost,
4. nezadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost.

(2) Odluka o ocjeni donosi se tajnim glasovanjem.

Članak 83.

(1) Odluka o ocjeni ima uvod, izreku, obrazloženje i uputu o pravnom lijeku.

(2) Odluku u ime sudačkog vijeća potpisuje predsjednik vijeća.

Članak 84.

Odluka se dostavlja sucu na kojega se odnosi, predsjedniku suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvu pravosuđa.

Članak 85.

(1) Sudac ima pravo u roku od osam dana od dana dostave odluke podnijeti žalbu posebnom vijeću sastavljenom od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem sudačkog vijeća koje je donijelo pobijanu odluku.

(2) Sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku može se očitovati na navode žalbe u roku od osam dana od dana dostave žalbe. Nakon toga u daljnjem roku od tri dana sudačko vijeće mora dostaviti predmet vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 86.

(1) Vijeće iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona imenuje sudačko vijeće Vrhovnog suda većinom glasova svih članova vijeća, u vrijeme kada se utvrđuje godišnji raspored poslova u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za sljedeću kalendarsku godinu.

(2) Istodobno se imenuje i pet članova koji u slučaju spriječenosti trebaju zamijeniti člana vijeća (zamjenici članova).

(3) Predsjednika i zamjenika predsjednika vijeća imenuje sudačko vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nakon što vijeće bude imenovano, dvotrećinskom većinom glasova.

Članak 87.

Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske može žalbu odbaciti kao nepravodobnu ili nedopuštenu ili je odbiti i potvrditi ocjenu nadležnoga sudačkog vijeća, ili može žalbu prihvatiti i odluku preinačiti.

Članak 88.

(1) Sudačko vijeće ocjenjuje prvi put imenovanoga suca nakon navršene druge godine rada suca.

(2) U ocjenjivanju prvi put imenovanih sudaca odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 79. – 87. ovoga Zakona.

(3) Šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od dana imenovanja, predsjednik suda u kojem takav sudac obavlja sudačku dužnost obavijestit će Državno sudbeno vijeće da je potrebno donijeti odluku o trajnom imenovanju suca. Uz tu obavijest predsjednik suda dostavlja i ocjenu obnašanja sudačke dužnosti, koja je za tog suca data nakon četvrte godine rada, kao i svoje mišljenje treba li tog suca trajno imenovati na sudačku dužnost.

3. Obnašanje sudačke dužnosti

Članak 89.

Sudac obnaša sudačku dužnost samostalno ili sudjelujući u radu sudskog vijeća.

Članak 90.

(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na početku svake kalendarske godine.

(2) U sudovima u kojima nisu ustrojani odjeli predmeti se raspoređuju po abecednom redu imena sudaca tako da svaki sudac dobije iz svakog upisnika po jedan predmet sve dok se svi predmeti ne rasporede sucima vodeći računa o ravnomjernoj podjeli predmeta u tijeku godine. Prilikom rasporeda poslova iz istog upisnika vodit će se računa o vrsti i složenosti predmeta.

(3) U sudovima u kojima su ustanovljeni odjeli predmeti se dodjeljuju u rad po abecednom redu imena sudaca u odjelu po istom načelu kao u stavku 2. ovoga članka. Na isti način postupa se i sa preostalim predmetima sve dok se svi predmeti ne rasporede u rad vodeći računa o ravnomjernoj podjeli predmeta u tijeku godine.

(4) Sudskim vijećima sudova drugog i trećeg stupnja predmeti se raspoređuju po abecednom redu imena predsjednika vijeća. Predsjednik sudskog vijeća drugog i trećeg stupnja predmete dodjeljuje u rad članovima vijeća po abecednom redu njihovih imena.

Članak 91.

Na način propisan u članku 90. ovoga Zakona postupa se i u slučaju raspoređivanja predmeta kada je u pojedinom predmetu sudac izuzet ili ne može pravodobno obaviti radnje u postupku zbog dulje spriječenosti.

4. Dužnosti suca

Članak 92.

Sudac se mora ponašati tako da čuva svoj ugled i ugled sudbene vlasti, te ne dovede u pitanje svoju nepristranost i neovisnost u suđenju i samostalnost sudbene vlasti.

Članak 93.

Sudac je dužan zadržati za sebe sve što je doznao o strankama i njihovim pravima i obvezama i pravnim interesima u okviru obnašanja sudačke dužnosti, te čuvati tajnost svih podataka koje tijekom suđenja nisu bile predmetom javne rasprave.

Članak 94.

- (1) Sudac ne smije biti član političke stranke, niti se baviti političkom djelatnošću.
- (2) Suci se slobodno udružuju u sudačke udruge radi zaštite neovisnosti i zaštite interesa sudaca.

Članak 95.

- (1) Sudac se ne smije koristiti svojim radom u sudu i ugledom suda za ostvarenje svojih prava.
- (2) Sudac ne smije obavljati odvjetničku ili javnobilježničku službu ili poslove člana upravnog ili nadzornog odbora trgovačkog društva ili druge pravne osobe.
- (3) Sudac ne smije obavljati niti drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost ili neovisnost ili umanjiti njegov društveni ugled ili su inače nespojivi s obnašanjem sudačke dužnosti.

Članak 96.

- (1) Sudac je dužan stalno se stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.
- (2) Suci su dužni odazvati se na poziv Pravosudne akademije da sudjeluju kao predavači ili polaznici u programima stručnog usavršavanja.
- (3) Sudac je ovlašten pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaje pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i komisija i u pripremanju nacrtu propisa.
- (4) Ovlašćuje se ministar pravosuđa da donese pravilnik kojim će se detaljno propisati obveza sudaca za stručnim usavršavanjem u Pravosudnoj akademiji određujući vrstu, način, trajanje i evaluaciju usavršavanja.

Članak 97.

- (1) Suci su obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti Ministarstvu pravosuđa izvješće o svojoj imovini, stalnim приходima, te imovini svoga bračnog druga i maloljetne djece sa stanjem na taj dan, te izvješće po prestanku obnašanja sudačke dužnosti, a ako je tijekom obnašanja dužnosti došlo do bitne promjene istekom godine u kojoj je promjena nastala.
- (2) Suci su obvezni u izvješću iz stavka 1. ovoga članka podnijeti podatke i o novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda sudaca.
- (3) Prije nego što izvrši obveze iz stavka 1. ovoga članka dužnosnik ne može primiti plaću.
- (4) Oblik i sadržaj obrasca pravilnikom propisuje ministar pravosuđa.

Članak 98.

O nespojivosti službe ili posla sa sudačkom dužnosti odlučuje predsjednik suda, za predsjednika suda – predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske – Opća sjednica.

5. Prava suca

Članak 99.

- (1) Sudac ima pravo na:

- plaću koja je utvrđena za suca suda u koji je imenovan,
- dodatak na plaću kada je sudac upućen na rad u drugi sud,
- naknadu umjesto plaće kad je spriječen obnašati sudačku dužnost,
- mirovinsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
- odmore i dopuste koje imaju djelatnici u sudu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
- pravo na materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
- naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana,
- naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem sudačke dužnosti,
- stručno usavršavanje u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.

(2) Visinu dodatka na plaću sucu koji je upućen na rad u drugi sud utvrđuje pravilnikom ministar pravosuđa.

Članak 100.

Istražni suci koji isključivo obavljaju poslove istrage imaju pravo na staž osiguranja s povećanim trajanjem, svakih 12 mjeseci rada na takvim poslovima se računa kao 15 mjeseci staža osiguranja.

6. Prestanak sudačke dužnosti

Članak 101.

(1) Sucu prestaje sudačka dužnost ako ga u skladu s Ustavom i zakonom te dužnosti razriješi Državno sudbeno vijeće.

(2) Sucu prestaje sudačka dužnost po sili zakona u sudu u koji je imenovan:

- danom stupanja na službu u drugi sud, odnosno pravosudno ili državno tijelo,
- smrću.

(3) Rješenje kojim se utvrđuje nastupanje okolnosti iz stavka 2. ovoga članka donosi predsjednik suda u kojem je sudac obnašao dužnost i dostavlja ga Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa.

7. Upućivanje na rad

Članak 102.

(1) U slučaju ukidanja ili preustroja suda predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske premjestit će suca na drugi sud istog stupnja.

(2) Protiv odluke o premještanju sudac ima pravo prigovora u roku od tri dana. O prigovoru odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske u sastavu od pet sudaca.

(3) Sudac može uz svoj pristanak biti privremeno upućen na rad u drugi sud istog stupnja, na zahtjev predsjednika suda u koji se upućuje.

(4) Rješenje o privremenom upućivanju na rad u drugi sud donosi predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda, uz obavijest Državnom sudbenom vijeću.

(5) O vraćanju privremeno upućenog suca u sud u koji je imenovan odlučuje predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda, uz obavijest Državnom sudbenom vijeću.

Članak 103.

(1) Sudac može uz svoj pristanak biti privremeno upućen na rad u sud višeg stupnja, najduže na vrijeme od četiri godine.

(2) Predsjednik višeg suda će mu povjeriti poslove u izradi nacrtu odluka iz nadležnosti tog suda ili druge odgovarajuće poslove.

(3) Sudac koji je privremeno upućen na rad u sud višeg stupnja, u postupku i radu na predmetima ima prava i obaveze kao viši sudski savjetnik.

Članak 104.

(1) Sudac upućen na drugi sud na temelju članka 103. ovoga Zakona ima pravo na smještaj, te na naknadu troškova zbog posebnih uvjeta rada kao što su putni troškovi, troškovi korištenja osobnog automobila u službene svrhe i drugo.

(2) Visinu naknade troškova zbog tih uvjeta utvrđuje pravilnikom ministar pravosuđa.

Članak 105.

(1) Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, ili za državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa, ili kao sudac međunarodnog suda ili neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.

(2) Sudac uz svoj pristanak, može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, ali ne dulje od četiri godine, za koje vrijeme mu sudačka dužnost miruje.

(3) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću, koja je za njega povoljnija.

(4) Rješenje o rasporedu suca prema stavku 2. ovoga članka donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost.

8. Odgovornost za štetu

Članak 106.

(1) Republika Hrvatska odgovara za štetu koju u obnašanju sudačke dužnosti nanese sudac stranci, svojim nezakonitim ili nepravilnim radom.

(2) Republika Hrvatska zatražit će od suca povrat isplaćene naknade samo kad je sudac štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.

9. Kodeks sudačke etike

Članak 107.

(1) Kodeks sudačke etike (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuje etička načela i pravila ponašanja sudaca, radi čuvanja dostojanstva i ugleda sudačke dužnosti. Pri obavljanju dužnosti i u svoje slobodno vrijeme suci su dužni poštovati zakon i Kodeks.

(2) Kodeks donosi vijeće kojega čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj.

(3) Vijeće iz stavka 2. ovoga članka saziva i predsjedava mu predsjednik Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Predsjednik vijeća saziva sjednice vijeća. Predsjednik vijeća mora sazvati sjednicu vijeća kad to pisano zahtijeva jedna četvrtina svih predsjednika sudačkih vijeća.

(5) Vijeće odlučuje na sjednici javnim glasovanjem većinom glasova svih članova.

Članak 108.

(1) Predsjedajući vijeća rukovodi radom na sastavljanju nacрта Kodeksa. Nacrt se dostavlja svim predsjednicima sudačkih vijeća radi davanja prijedloga i primjedaba u primjerenom roku. Predsjednici sudačkih vijeća dužni su s tekstom nacрта upoznati suce.

(2) Nakon toga, vijeće utvrđuje prijedlog Kodeksa i dostavlja ga na raspravu sucima. Suci mogu u roku od 30 dana dati primjedbe i prijedloge na dostavljeni prijedlog Kodeksa.

(3) Nacrt i prijedlog Kodeksa dostavljaju se na mišljenje Udruzi hrvatskih sudaca, odboru Hrvatskoga sabora nadležnom za pravosuđe i ministru pravosuđa.

(4) Kodeks se mijenja i nadopunjuje po istom postupku po kojem je donesen, a na prijedlog Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, jedne četvrtine sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj, većine predsjednika svih sudačkih vijeća ili Udruge hrvatskih sudaca.

(5) Prijedlog za izmjene i dopune Kodeksa mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, odbor Hrvatskoga sabora nadležan za pravosuđe, ministar pravosuđa i najmanje deset sudaca.

IX. PREDSJEDNIK SUDA

Članak 109.

(1) Predsjednik suda je sudac koji uz tu dužnost obavlja i poslove sudske uprave.

(2) U sudovima s više od 20 sudaca predsjednik suda može obavljati samo poslove sudske uprave.

(3) Predsjednika suda imenuje ministar pravosuđa između kandidata koje predloži sudačko vijeće.

(4) Predsjednik suda imenuje se na četiri godine, nakon čega može biti ponovno imenovan.

(5) Predsjednik suda koji nije ponovno imenovan nastavlja obnašati sudačku dužnost u sudu u kome je imenovan za suca.

Članak 110.

Postupak za imenovanje predsjednika suda pokreće ministar pravosuđa najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata predsjednika suda, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti predsjednika suda iz drugih zakonom određenih razloga.

Članak 111.

(1) Ministar pravosuđa objavljuje oglas u »Narodnim novinama« i poziva na podnošenje prijave za slobodno mjesto predsjednika suda u roku od 30 dana.

(2) Kandidat može biti sudac suda iste vrste i istog stupnja suda u kojem se imenuje predsjednik suda ili sudac višeg suda.

(3) Predsjednik sudačkog vijeća zatražit će od Ministarstva pravosuđa i predsjednika suda u kojem je kandidat sudac ocjene obnašanja sudačke dužnosti i druge podatke iz evidencije sudaca, koji su nužni za utvrđivanje stručne sposobnosti kandidata za obavljanje dužnosti predsjednika suda.

(4) Predsjednik sudačkog vijeća zatražit će od predsjednika neposredno višeg suda mišljenje o kandidatima za predsjednika.

Članak 112.

(1) Na temelju podataka i mišljenja iz članka 111. ovoga Zakona sudačko vijeće utvrđuje kandidate koji ispunjavaju uvjete za predsjednika suda, i predlaže ministru pravosuđa da jednog od njih imenuje za predsjednika suda.

(2) Prijedlog sudačkog vijeća mora biti obrazložen za svakog kandidata i mora sadržavati ocjenu obnašanja sudačke dužnosti iz članka 88. ovoga Zakona.

Članak 113.

(1) Ministar pravosuđa dužan je donijeti obrazloženu odluku o prijedlogu u roku od 30 dana nakon primitka prijedloga.

(2) Ako se na oglas ne javi niti jedan kandidat ili ministar ne imenuje za predsjednika suda ni jednog od kandidata koje je utvrdilo sudačko vijeće, ponavlja se postupak iz članka 111. ovoga Zakona.

(3) U ponovljenom postupku ministar pravosuđa će o predloženim kandidatima za predsjednika suda zatražiti mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Ako mišljenje iz prethodnog stavka bude pozitivno za jednog ili više kandidata, ministar pravosuđa dužan je između pozitivno ocijenjenih kandidata koje predložilo sudačko vijeće, imenovati predsjednika suda.

Članak 114.

(1) Predsjednik suda bit će razriješen dužnosti kada se u postupku nadzora nad obavljanjem poslova sudske uprave utvrdi:

1. da predsjednik suda poslove sudske uprave ne obavlja u skladu s propisima ili ih ne obavlja pravodobno,
2. da propuštanjem nadzora ili neposredno krši propise o dodjeljivanju predmeta u rad,
3. da je kršenjem propisa ili na drugi način povrijedio načelo neovisnosti suca u suđenju,
4. da nije podnosio zahtjeve za pokretanje postupka zbog počinjenoga stegovnog djela u zakonom predviđenim slučajevima,
5. kada mu prestane sudačka dužnost.

(2) Predsjednik suda može i sam zatražiti razrješenje od dužnosti predsjednika suda.

(3) Razrješenje predsjednika suda iz razloga navedenih u stavku 1., 2. i 4. ovoga članka ne utječe na prava i dužnosti koja razriješeni predsjednik ima kao sudac.

Članak 115.

(1) Ako na temelju izvješća o obavljenom nadzoru, a nakon pisanog izjašnjenja predsjednika suda i pribavljenog mišljenja sudačkog vijeća proizlazi da nezakonitosti i nepravilnosti u obavljanju poslova sudske uprave štete redovnom i pravilnom obavljanju poslova i funkcioniranju suda, ministar pravosuđa razriješit će predsjednika suda, koji ostaje obnašati dužnost suca.

(2) Rješenje ministra o razrješenju predsjednika suda je upravni akt.

Članak 116.

(1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa ovlastit će suca toga ili višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od šest mjeseci, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan.

(2) U sudovima u osnivanju ministar pravosuđa ovlastit će suca suda iste vrste, istog stupnja ili suca suda višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

X. SUDSKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 117.

(1) Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova utvrđuje predsjednik suda uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa.

(2) Zasnivanje i prestanak radnog odnosa djelatnika u sudu, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radnim odnosima.

(3) Propise o školskoj spremi, trajanju i obavljanju vježbeničke prakse, uvjetima za polaganje stručnog ispita, program i način polaganja tog ispita te druga pitanja s tim u svezi uređuju se posebnim propisom kojeg donosi ministar pravosuđa.

1. Tajnik suda

Članak 118.

(1) Sud sa više od 20 sudaca može imati tajnika. Tajnik suda pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave. Za tajnika suda može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava.

(2) Za tajnika Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske može biti primljena osoba koja ispunjava uvjete za višega sudskog savjetnika u tom sudu.

(3) Tajnik suda organizira i odgovara za rad sudskih službenika i namještenika, te se brine o urednom i pravodobnom obavljanju uredskih i drugih tehničkih poslova u sudu, po ovlaštenju predsjednika suda odgovara na pritužbe stranaka na rad suda, a uz suglasnost predsjednika suda odlučuje o rasporedu sudskih službenika i namještenika za vrijeme rada, osim u odnosu na sudske savjetnike, a obavlja i druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

2. Sudski savjetnici

Članak 119.

(1) Sud može imati sudske savjetnike i više sudske savjetnike.

(2) Za sudskog savjetnika u sudu može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit.

(3) Za višega sudskog savjetnika u sudovima može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski savjetnik, državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje pet godina.

(4) Sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, može biti osoba koja ispunjava uvjete propisane za suca općinskog suda.

(5) Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ispunjava uvjete propisane za suca županijskog suda.

Članak 120.

(1) Sudski savjetnici ovlašteni su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice.

(2) Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, pisani prijedlog na temelju kojeg sudac donosi odluku. Po ovlaštenju suca sudski savjetnik objavljuje tako donesenu odluku.

(3) Ako ne prihvati prijedlog koji mu je dao sudski savjetnik, nadležni sudac će sam provesti postupak.

(4) Sudski savjetnici ovlašteni su na provođenje postupka i predlaganje odluka u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka u sljedećim postupcima:

1. u parničnom postupku u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 50.000,00 kuna, odnosno u trgovačkim sudovima ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kuna,

2. u ovršnim postupcima,

3. u ostavinskim postupcima,

4. u zemljišnoknjižnim postupcima,

5. u izvanparničnim postupcima, osim postupaka oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrgnuća suvlasničke zajednice i uređenja međa,

6. u prekršajnim postupcima,

7. u drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima sudski savjetnici izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.

3. Stručni suradnici

Članak 121.

(1) Sud može imati službenike drugih struka s višom ili visokom školskom spremom i propisanim radnim iskustvom defektološkoga, sociološkoga, pedagoškoga, ekonomskoga, knjigovodstveno--financijskog i drugoga odgovarajućeg obrazovanja.

(2) Stručni suradnici iz stavka 1. ovoga članka kao stručni pomoćnici pomažu sucu u radu u stvarima u kojima su potrebna stručna znanja.

4. Sudački vježbenici

Članak 122.

(1) Broj sudačkih vježbenika utvrđuje predsjednik suda po prethodnoj suglasnosti ministra pravosuđa.

(2) Uvjeti i način primanja sudačkih vježbenika u sudove, kao i trajanje i način obavljanja vježbeničke prakse, uređuju se posebnim zakonom.

5. Zaštita osoba, imovine i objekata sudova

Članak 123.

(1) Poslovi zaštite osoba, imovine i objekata sudova obuhvaćaju sprječavanje protupravnih radnji usmjerenih prema osobi, objektu i imovini suda, sprječavanje unošenja oružja, oruđa, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili tvari, te uništenja ili otuđenja imovine.

- (2) Zaštitu i osiguranje osoba, imovine i objekata suda, te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije Ministarstva pravosuđa, ili drugo tijelo nadležno za poslove osiguranja.
- (3) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se uporabom tehničkih sredstava zaštite, tjelesnom snagom i sredstvima prisile.
- (4) U obavljanju poslova zaštite dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, gumena palica i vatreno oružje.
- (5) Uporaba tjelesne snage dopuštena je primjenom tehnika obrane i zahvata za privođenje radi odbijanja napada ili savladavanja otpora osobe uz nanošenje najmanjih štetnih posljedica.
- (6) Sredstvo za vezivanje službeniku pravosudne policije dopušteno je uporabiti radi odbijanja napada, sprječavanja otpora i predaje osobe službenicima policije.
- (7) Uporaba gumene palice dopuštena je ako je uporaba tjelesne snage ostala bezuspješna.
- (8) Uporaba vatrene oružja dopuštena je ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život službenika pravosudne policije ili drugih osoba. Službenik pravosudne policije će prije uporabe vatrene oružja upozoriti osobu koja napada, ukoliko mu to okolnosti napada dopuštaju. Vatreno oružje nije dopušteno uporabiti ako bi se time ugrozio život druge osobe.
- (9) Poblize propise o načinu zaštite osoba, imovine i objekata sudova donosi ministar pravosuđa.

Članak 124.

U obavljanju poslova zaštite službenik pravosudne policije:

- utvrđuje identitet osoba koje ulaze i izlaze iz suda,
- pretražuje osobe koje ulaze i izlaze iz suda i njihove stvari
- zabranjuje ulaz osobama koje nose oružje, opasno oruđe ili za koje postoji opravdana sumnja da unose opasne stvari, osim ovlaštenim službenim osobama prilikom prisilnog dovođenja ili sprovođenja okrivljenika, odnosno zatvorenika,
- zadržava do predaje policiji osobu koja je u sudu zatečena u počinjenju kaznenog djela, odnosno prema kojoj je primijenjeno sredstvo prisile vezivanjem,
- udaljuje iz suda osobe koje ometaju rad suda,
- obavlja i druge poslove, odnosno izvršava naloge predsjednika suda u svezi sa zaštitom osoba, imovine i objekata suda.

Članak 125.

- (1) U državnu službu za službenika pravosudne policije može se primiti osoba koja osim općih uvjeta za prijam u državnu službu ima i posebnu zdravstvenu sposobnost, sukladno pravilniku o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti kojega donosi ministar pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstvene zaštite.
- (2) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku. Propise o zvanjima, znakovlju, odori i službenoj iskaznici donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Službenicima pravosudne policije se zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada: smjenski rad, rad na državne blagdane, izloženost stresu, svakih dvanaest mjeseci provedenih na takvim poslovima računa kao šesnaest mjeseci staža osiguranja.

Članak 126.

- (1) Sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra pravosuđa i ministra nadležnog za unutarnje poslove. Službenik pravosudne policije koji je odlukom nadležne zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe, zadržava plaću i druga prava iz službeničkog odnosa do donošenja pravomoćnog rješenja o pravu na mirovinu, a najduže tri godine od dana donošenja odluke o nesposobnosti.
- (2) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.
- (3) Službeniku pravosudne policije koji ostvari pravo na mirovinu pripada otpremnina u visini zadnjih pet plaća obračunatih prema općim propisima.
- (4) Obitelj službenika pravosudne policije koji izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji jednokratnu novčanu pomoć u visini njegovih šest zadnjih plaća.

6. Odgovornost sudskih službenika i namještenika

Članak 127.

- (1) Postupak zbog lakše povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika pokreće zaključkom predsjednik suda osobno ili na osnovi pisanoga prijedloga nadređenog službenika. Protiv zaključka o pokretanju postupka žalba nije dopuštena.
- (2) Zaključak o pokretanju postupka dostavlja se sudskom službeniku ili namješteniku koji može podnijeti pisani odgovor u roku od tri dana od dana dostave. Ako je postupak pokrenut na temelju pisanoga prijedloga nadležnog službenika, uz zaključak o pokretanju postupka, sudskom službeniku se dostavlja i pisani prijedlog nadređenog službenika.
- (3) Postupak provodi i rješenje donosi predsjednik suda.
- (4) U postupku zbog lakše povrede službene dužnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 128.

- (1) Postupak zbog teške povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika pokreće predsjednik suda i prijedlog dostavlja nadležnom službeničkom sudu.
- (2) Postupak je pokrenut danom predaje prijedloga za pokretanje postupka nadležnom službeničkom sudu.
- (3) Na sadržaj prijedloga za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku o sadržaju optužnice.
- (4) Službenički sud će o prijedlogu za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti obavijestiti službenika i namještenika protiv kojeg je postupak pokrenut, dostavom primjerka prijedloga zajedno s priloženim dokazima.
- (5) Službenik ili namještenik može podnijeti pisani odgovor u roku od tri dana od dostave prijedloga.
- (6) Postupak za teške povrede službene dužnosti sudskih službenika i namještenika provode službenički sudovi nadležni za službenike i namještenike u tijelima državne uprave, stručnim službama Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske.

Članak 129.

Rješenjem predsjednika suda može se službenika ili namještenika udaljiti iz službe ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene dužnosti, a povreda je takve prirode da bi ostanak u službi, dok traje taj postupak, mogao štetiti interesima službe.

Članak 130.

U postupku zbog povrede službene dužnosti ili naknade štete sudskih službenika i namještenika primjenjuju se odgovarajući propisi kojima se uređuje odgovornost za povrede službene dužnosti ili naknade štete državnih službenika i namještenika, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

XI. SUCI POROTNICI

Članak 131.

Za suca porotnika može biti imenovan punoljetni hrvatski državljanin dostojan obnašanja dužnosti suca porotnika.

Članak 132.

- (1) Suci porotnici imenuju se na četiri godine i po isteku toga roka mogu biti ponovno imenovani.
- (2) Predsjednik suda mora najkasnije pet mjeseci prije isteka mandata sudaca porotnika pozvati predstavnike tijela koja imenuju suce porotnike da pokrenu postupak imenovanja.
- (3) Ako imenovanje sudaca porotnika nije obavljeno do isteka mandata, prijašnji sudac porotnik ostaje na dužnosti do imenovanja suca porotnika s novim mandatom.

Članak 133.

- (1) Suce porotnike općinskih, trgovačkih i županijskih sudova imenuje županijska skupština, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba po pribavljenim prijedlozima općinskog, odnosno gradskog vijeća, sindikata, udruženja poslodavaca i gospodarske komore.
- (2) Suce porotnike Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog ministra pravosuđa, tako da se osigura zastupljenost svih županija.
- (3) Prije imenovanja sudaca porotnika mora se pribaviti mišljenje predsjednika odgovarajućeg suda o predloženim kandidatima.

Članak 134.

- (1) Prije stupanja na dužnost porotnik daje prisegu.
- (2) Prisega glasi:
»Prisežem svojom čašću da ću se u obnašanju dužnosti suca porotnika pridržavati Ustava i zakona Republike Hrvatske i da ću dužnost suca porotnika obnašati savjesno i nepristrano.«
- (3) Suci porotnici općinskih, trgovačkih i županijskih sudova prisegu daju pred predsjednikom županijske skupštine, odnosno Gradske skupštine Grada Zagreba, a suci porotnici Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske prisegu daju pred predsjednikom Hrvatskoga sabora ili zastupnikom kojeg predsjednik ovlasti.

Članak 135.

Kad je protiv suca porotnika pokrenut kazneni postupak ili pokrenut postupak za njegovo razrješenje od porotničke dužnosti, predsjednik suda neće pozvati suca porotnika da obavlja dužnost dok se ovi postupci pravomoćno ne dovrše.

Članak 136.

- (1) Sucima porotnicima za obnašanja dužnosti pripada naknada nastalih troškova, naknada za neostvarenu plaću ili zaradu i nagrada.
- (2) Uvjete, visinu naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka određuje pravilnikom ministar pravosuđa.

XII. STALNI SUDSKI TUMAČI, VJEŠTACI I PROCJENITELJI

1. Stalni sudski tumači

Članak 137.

- (1) Stalni sudski tumači prevode na zahtjev suda, državnog tijela, pravne osobe ili građanina izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.
- (2) Za stalnoga sudskog tumača može se imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij, vlada odgovarajućim stranim jezikom i jezikom u službenoj uporabi te ima zadovoljavajući stupanj općeg i pravnog znanja.
- (3) Stalne sudske tumače imenuje i razrješava predsjednik županijskog, odnosno trgovačkog suda. Stalni sudski tumači imenuju se na vrijeme od četiri godine, a nakon isteka tog vremena mogu biti ponovno imenovani.
- (4) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim tumačem odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke.
- (5) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom način na koji će se utvrditi ispunjava li osoba uvjete za stalnoga sudskog tumača, njihova prava i dužnosti, te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.
- (6) Županijski, odnosno trgovački sud vodi popis stalnih sudskih tumača imenovanih za njegovo područje.
- (7) Popis stalnih sudskih tumača za sve sudove objavljuje prema potrebi Ministarstvo pravosuđa u »Narodnim novinama«.

2. Stalni sudski vještaci

Članak 138.

Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja pružaju sudu uslugu davanja vještačkog nalaza i mišljenja (vještačenje) kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

Članak 139.

- (1) Sudsko vještačenje obavljaju pravne ili fizičke osobe.
- (2) Za obavljanje sudskog vještačenja fizičke osobe moraju imati najmanje završenu srednju školsku spremu odgovarajuće struke, a pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi djelatnici koji ispunjavaju uvjete kao i fizičke osobe.
- (3) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom način na koji će se utvrditi ispunjava li osoba uvjete za obavljanje poslova stalnoga sudskog vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

Članak 140.

- (1) Stalne sudske vještake – fizičke osobe i stalne sudske vještake u pravnim osobama imenuje i razrješava predsjednik županijskog ili trgovačkog suda za svoje područje.

(2) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim vještakom odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke.

(3) Stalni sudski vještaci postavljaju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Članak 141.

Sudski vještaci smiju isticati zvanje sudskog vještaka samo kad daju nalaz i mišljenje na zahtjev suda ili zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava. U drugim slučajevima samo po odobrenju predsjednika suda koji ih je imenovao.

Članak 142.

Popis pravnih osoba koje obavljaju sudsko vještačenje i stalnih sudskih vještaka za sve sudove objavljuje prema potrebi Ministarstvo pravosuđa u »Narodnim novinama«.

3. Stalni sudski procjenitelji

Članak 143.

(1) Stalni sudski procjenitelji obavljaju na zahtjev suda procjenu poljoprivrednog i šumskog zemljišta, stambenih i poslovnih zgrada i drugih nekretnina, te procjenu pokretnina.

(2) Za stalnoga sudskog procjenitelja može se imenovati osoba koja ima završenu srednju školu, koja ima ili je imala dozvolu za obavljanje obrtničke djelatnosti ili koja se isključivo bavi ili se je bavila poljoprivredom, odnosno šumarstvom.

(3) Stalne sudske procjenitelje imenuje i razrješava predsjednik općinskoga, trgovačkoga ili županijskoga suda. Stalni sudski procjenitelji imenuju se na vrijeme od četiri godine i nakon proteka toga vremena mogu biti ponovno imenovani.

(4) Ministar pravosuđa pravilnikom propisuje način na koji će se utvrditi ispunjava li osoba uvjete za sudskog procjenitelja, njihova prava i dužnosti, te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

XIII. ČUVANJE SLUŽBENE TAJNE

Članak 144.

(1) Suci, suci porotnici, tajnici, sudski i viši sudski savjetnici, stručni suradnici, sudački vježbenici, službenici, namještenici i vježbenici u sudu, sudski tumači, vještaci i procjenitelji dužni su čuvati službenu tajnu, bez obzira na način na koji su je doznali.

(2) Pod službenom tajnom podrazumijeva se posebno:

– sve ono što je kao službena tajna određeno zakonom ili drugim propisom,

– sve ono što je kao službena tajna, odnosno poslovna tajna određeno općim aktom pravne osobe, drugog tijela, organizacije ili institucije,

– podaci i isprave posebno označene kao službena, odnosno poslovna tajna od strane državnih tijela ili pravnih osoba, drugih tijela, organizacije ili institucije,

– podaci i isprave koje su predsjednik suda ili ovlašteni službenik suda označili kao službenu tajnu.

Članak 145.

(1) Obveza čuvanja službene tajne traje i nakon prestanka rada u sudu.

(2) Predsjednik suda može suca, sudskog službenika ili namještenika osloboditi obveze čuvanja službene tajne, ako u pojedinom slučaju za to postoje opravdani razlozi. Za predsjednika suda odluku o tome donosi predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Opća sjednica tog suda.

Članak 146.

Priopćenja za javnost putem sredstava javnog informiranja u svezi s postupkom u određenom predmetu kao i s radom suda daje glasnogovornik suda ili predsjednik suda.

XIV. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA

1. Osiguranje sredstava

Članak 147.

- (1) Sredstva za rad sudova osiguravaju se državnim proračunom Republike Hrvatske.
- (2) Sredstva za rad sudova obuhvaćaju sredstva za obavljanje redovne djelatnosti (sredstva za rashode za zaposlene, sredstva za materijalne rashode i sredstva za kapitalna ulaganja u zgrade i tehničku opremu).
- (3) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u visini koja će osigurati redovno obavljanje svih poslova u sudu uz prethodno pribavljeno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 148.

- (1) Prijedlog za osiguranje sredstava potrebnih za rad suda, za iduću proračunsku godinu, podnosi Ministarstvu pravosuđa predsjednik suda u roku koji je određen Zakonom o proračunu.
- (2) Prijedlog sadrži sredstva potrebna za rashode za zaposlene, materijalne rashode i sredstva za ulaganje u zgrade i tehničku opremu suda.

Članak 149.

Na temelju prijedloga predsjednika suda Ministarstvo pravosuđa zajedno s predsjednikom suda, ovisno o potrebama suda i rezultatima rada suda, utvrđuje sredstva potrebna za rad suda za iduću proračunsku godinu.

2. Sredstva za posebne namjene

Članak 150.

(1) Sredstva za posebne namjene jesu:

1. sredstva za rad vježbenika,
2. sredstva za stručno usavršavanje sudaca, sudskih službenika i namještenika,
3. sredstva za namjenske troškove koja obuhvaćaju:
 - naknade i nagradu sucima porotnicima,
 - troškove sudskih postupaka koji se po zakonu isplaćuju iz sredstava suda,
 - troškove prisilne naplate novčanih kazni i troškova kaznenog postupka,
 - troškove dostavljanja sudskih pismena putem pošte,
 - troškove paušalne naknade za izlaske sudaca, službenika ili namještenika na mjesto događaja,

- naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka,
- ostale troškove u svezi s obavljanjem sudbene vlasti.

(2) Uvjete i iznos paušalne naknade za izlaske sudaca, sudskih službenika i namještenika na očevid, kao i naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka propisuje ministar pravosuđa.

a) Investicije

Članak 151.

(1) Republika Hrvatska osigurava posebna sredstva za tehničku opremu i radni prostor prema standardima za sudove.

(2) U izgradnji kapitalnih objekata i nabavi opreme za sudove mogu sudjelovati i županije, gradovi i općine.

b) Financijsko i materijalno poslovanje

Članak 152.

(1) Financijsko i materijalno poslovanje sudova obavlja se na način koji važi za tijela državne uprave, a financijsko i materijalno poslovanje sa strankama na način određen propisom kojeg donosi ministar pravosuđa.

(2) Na osiguranje sredstava za rad sudova primjenjuju se propisi koji se odnose na osiguranje sredstava za rad državnih tijela.

c) Sudski polog

Članak 153.

Kad korisnik sudskog pologa ne preuzme sudski polog u roku od dvije godine po pravomoćnosti rješenja kojim se određuje izdavanje pologa, sud će ga ponovno pozvati na preuzimanje pologa. Ako nakon ponovnog poziva suda korisnik ne preuzme sudski polog, sud će rješenjem utvrditi prestanak prava korisnika na izručenje pologa i polog prenijeti u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 154.

(1) Izuzetno od odredbe članka 14. stavka 1. ovoga Zakona može se odrediti spajanje jednog ili više prekršajnih sudova s općinskim sudom.

(2) U slučaju spajanja prekršajnih sudova s općinskim sudom takav spojeni sud ima nadležnost iz članka 17. i 18. ovoga Zakona.

(3) Odluku o spajanju donosi ministar pravosuđa po prethodno pribavljenom mišljenju Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Sud nastao spajanjem prema odredbama ovoga članka smatra se općinskim sudom šire nadležnosti i nosi naziv općinskog suda. Takav sud može imati posebni odjel za odlučivanje o prekršajima.

Članak 155.

(1) Do donošenja zakona o izvanparničnom postupku sve izvanparnične predmete rješavat će u prvom i drugom stupnju sudac pojedinac.

(2) Protiv odluka suda drugog stupnja u izvanparničim stvarima nije dopuštena revizija, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 156.

Ministar pravosuđa ovlašćuje se da donese propis o postupanju s pritvorenim osobama (kućni red) i potanje upute za provođenje ovoga Zakona.

Članak 157.

(1) Do donošenja propisa koje po odredbama ovoga Zakona donosi ministar pravosuđa, primjenjivat će se postojeći propisi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

(2) Propise za čije je donošenje ovlašten po odredbama ovoga Zakona ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Kodeks sudačke etike iz članka 107. ovoga Zakona vijeće je dužno donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 158.

(1) Postupci imenovanja sudaca dovršit će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme objavljivanja natječaja u »Narodnim novinama«.

(2) Odredbe ovoga Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku ne primjenjuju se na predmete u kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnesena ustavna tužba, na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst). O podnesenim ustavnim tužbama odlučit će Ustavni sud Republike Hrvatske prema odredbama toga Ustavnog zakona.

Članak 159.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sudovima (»Narodne novine«, broj 3/94., 75/95., 100/96., 115/97., 131/97., 129/00., 67/01., 5/02., 101/03., 117/03., 17/04. i 141/04.).

Članak 160.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.